

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

R J E Š E N J E

**po Zahtjevu za pokretanje postupka od strane privrednog subjekta Unifarm d.o.o.
Lukavac protiv Vlade Tuzlanskog kantona**

**Sarajevo
mart, 2016. godine**

Broj: 02-26-3-014-22-II/15
Sarajevo, 08.03.2016. godine

Na osnovu člana 25. stav (1) tačka e), člana 41. stav (1) tačka a), člana 42. stav (1) tačka a), člana 48. stav (1) tačka a), a u vezi sa članom 4. stav (1) Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05, 76/07 i 80/09) i čl. 105. i 108. Zakona o upravnom postupku («Službeni glasnik BiH», br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), u postupku pokrenutom na osnovu Zahtjeva za pokretanje postupka privrednog subjekta Unifarm d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje bb, 75300 Lukavac, zastupano po advokatu Suadu Kumriću, M. Tita 111, 75300 Tuzla protiv Vlade Tuzlanskog kantona, Franjevačka 36, 75300 Tuzla, radi utvrđivanja kršenja člana 4. stav (1) Zakona o konkurenciji, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine na 123. (stotinudvadesettrećoj) sjednici održanoj dana 08.03.2016. godine, donijelo je

R J E Š E N J E

1. Utvrđuje se da Vlada Tuzlanskog kantona, Franjevačka 36, 75300 Tuzla, Odlukama o pozitivnoj listi lijekova broj: 02/1-37-003419 od 03.03.2015. godine i 02/1-37-23485/15 od 29.10.2015. godine, sprječava, ograničava i narušava tržišnu konkurenciju na tržištu uvrštavanja lijekova na pozitivnu listu lijekova koji se propisuju i izdaju osiguranim osobama na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona, ograničavanjem i kontrolom tržišta što predstavlja zabranjeni sporazum u smislu člana 4. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji.
2. Odluke iz tačke 1. ovog dispozitiva su ništavne u smislu Zakona o konkurenciji.
3. Nalaže se Vladi Tuzlanskog kantona da omogući svim učesnicima na relevantnom tržištu uvrštavanja lijekova na pozitivnu listu lijekova koji se propisuju i izdaju osiguranim osobama na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona, da budu uvršteni na pozitivnu listu lijekova pod jednakim uslovima uključujući i lijekove privrednog subjekta Unifarm d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje bb, 75300 Lukavac i to:
  - pantoprazol 20 mg (Pandev 28x20 mg, Deva Holding A.S),
  - pantoprazol 40 mg (Pandev 14x40, Deva Holding A.S),
  - salmeterol/flutikazon 25+50 mcg (Respiro 25/50 mcg Deva Holding A.S.),
  - salmeterol/flutikazon 25+125 mcg (Respiro 25/125 mcg Deva Holding A.S.),
  - salmeterol/flutikazon 25+250 mcg (Respiro 25/125 mcg Deva Holding A.S.),
  - cefeksim 100 mg/5 ml (Neocef 100 mg/5 ml Laboratorios Atral).Nalaže se Vladi Tuzlanskog kantona da u vremenskom roku od 30 (trideset) dana od dana prijema ovog Rješenja dostavi na uvid dokaze o izvršenju.
4. Odbija se zahtjev privrednog subjekta Unifarm d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje bb, 75300 Lukavac za utvrđivanje zabranjenog sporazuma iz člana 4. stav (1) tačke a), c), d) i e) Zakona o konkurenciji.
5. Izriče se novčana kazna Vladi Tuzlanskog kantona, Franjevačka 36, 75300 Tuzla u iznosu od 19.000,00 (devetnaest hiljada i 00/100) KM, u smislu člana 48. stav (1) tačka a) Zakona o konkurenciji, koju je dužna platiti u roku od 8 (osam) dana od dana prijema ovog Rješenja, i dostaviti na uvid dokaze o izvršenju.

U slučaju da se izrečena novčana kazna ne uplati u navedenom roku, ista će se naplatiti prisilnim putem, u smislu odredbi člana 47. Zakona o konkurenciji, uz obračunavanje zatezne kamate za vrijeme prekoračenja roka, prema važećim propisima Bosne i Hercegovine.

6. Nalaže se Vladi Tuzlanskog kantona, Franjevačka 36, 75300 Tuzla da nadoknadi troškove postupka privrednom subjektu Unifarm d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje bb, 75300 Lukavac u ukupnom iznosu od 1.631,80 (jednahiljadašeststotinatridestjedan i 80/100) KM, u roku od 8 (osam) dana od dana prijema ovog Rješenja.
7. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine, službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće je dana 13.04.2015. godine pod brojem: 02-26-3-014-II/15 zaprimilo Zahtjev za pokretanje postupka (u daljem tekstu: Zahtjev) podnesen od strane privrednog subjekta Unifarm d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje bb, 75300 Lukavac (u daljem tekstu: Podnosilac zahtjeva) zastupan po advokatu Suadu Kumriću, M. Tita 111, 75300 Tuzla protiv Vlade Tuzlanskog kantona, Franjevačka 36, 75300 Tuzla (u daljem tekstu: Vlada TK) radi utvrđivanja kršenja člana 4. stav (1) Zakona o konkurenciji (u daljem tekstu: Zakon).

Obzirom da je uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno da predmetni Zahtjev nije potpun, u skladu sa odredbom člana 28. stav (2) Zakona, Konkurencijsko vijeće je dana 02.09.2015. godine aktom broj: 02-26-3-014-2-II/15 zatražilo dopunu Zahtjeva.

Podnosilac zahtjeva je dana 07.09.2015.godine podneskom broj: 02-26-3-014-3-II/14 dostavio traženu dopunu.

Nakon kompletiranja Zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je dana 08.09.2015. godine (akt broj: 02-26-3-014-4-II/15) Podnosiocu zahtjeva izdalo Potvrdu o prijemu kompletnog i urednog Zahtjeva, u smislu člana 28. stav (3) Zakona o konkurenciji.

1. Stranke u postupku

Stranke u postupku su privredni subjekt Unifarm d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje bb, 75300 Lukavac i Vlada Tuzlanskog kantona, Franjevačka 36, 75300 Tuzla.

Privredni subjekt Unifarm d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje bb, 75300 Lukavac registrovan je u Kantonalnom sudu u Tuzli pod brojem: (..)*¹ i u vlasništvu je fizičkog lica (..)*.

Vlada je organ uprave koji je donio spornu Odluku i na kojeg se u skladu sa članom 2. stav (1) tačka b) Zakona primjenjuju odredbe istog, kada svojim djelovanjem posredno ili neposredno učestvuje ili utiče na tržište Bosne i Hercegovine.

2. Pravni okvir predmetnog postupka

Konkurencijsko vijeće je tokom postupka primjenilo odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta («Službeni glasnik BiH», br. 18/06 i 34/10), te odredbe Zakona o upravnom postupku («Službeni glasnik BiH», br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), u smislu odredbi člana 26. Zakona.

---

¹ (..)* - Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

Konkurencijsko vijeće je uzelo u obzir i odredbe Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima („Službeni glasnik BiH“, br. 58/08), Zakona o lijekovima Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 51/01 i 29/05) te Pravilnik o bližim kriterijumima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u Federaciji Bosne i Hercegovine, načinu stavljanja i skidanja lijekova sa listi lijekova, obavezama ministarstva zdravstva, zavoda zdravstvenog osiguranja, te proizvođača i prometenika lijekova uvrštenih u liste lijekova, kao i korištenje lijekova („Službene novine F BiH“, br. 45/13).

3. Relevantno tržište

U skladu sa članom 3. Zakona i čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište se određuje kao tržište određenih proizvoda koji su predmet obavljanja djelatnosti privrednih subjekata na određenom geografskom području.

Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta u proizvodnom smislu, relevantno tržište obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu naročito njihove bitne karakteristike, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene.

Relevantno tržište usluga predmetnog postupka je utvrđeno kao tržište uvrštavanja lijekova na Pozitivnu listu lijekova koji se propisuju i izdaju osiguranim osobama na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona.

Prema odredbi člana 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u geografskom smislu obuhvata cijelu ili dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojoj privredni subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuje od uslova tržišne konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Slijedom navedenog, relevantno tržište predmetnog postupka je tržište uvrštavanja lijekova na pozitivnu listu lijekova koji se propisuju i izdaju osiguranim osobama na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona na području Tuzlanskog kantona.

4. Postupak po Zahtjevu za pokretanje postupka

Podnosilac zahtjeva, kao razlog za podnošenje Zahtjeva navodi:

- da je Vlada TK donijela Odluku o pozitivnoj listi lijekova Tuzlanskog kantona broj: 02/1-37-349/15 od 03.02.2015. godine i da je članom 7. označene Odluke utvrđeno da se Odluka primjenjuje počev od 23.02.2015. godine;
- da je ministar zdravstva Tuzlanskog kantona Zavodu zdravstvenog osiguranja TK uputio akt broj: 13/1-03-37-3419-3/15 od 23.02.2015. godine kojim traži da se „zbog niza uočenih tehničkih grešaka u Pozitivnoj listi“ privremeno obustavi primjena navedene Odluke;
- podnosilac Zahtjeva je odmah po saznanju o ovakvoj odluci ministra, uputio cirkularni dopis predsjedniku skupštine TK, predsjedniku Vlade TK te svim ministrima, kojim je upozorio na nezakonitost takve odluke;
- da je Vlada TK, na prijedlog ministarstva zdravstva, dana 03.03.2015. godine donijela Odluku o pozitivnoj listi lijekova Tuzlanskog kantona broj: 02/1-37-003419-2/15;

- da je članom 5. Odluke utvrđeno da „danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje da važi odluka o pozitivnoj listi lijekova Tuzlanskog kantona broj: 02/1-37-3419/15 od 03.02.2015. godine i broj:028/1-37-3419/15 od 10.02.2015. godine“;
- da je Odlukom o pozitivnoj listi lijekova TK, koju je donijela Vlada TK, br. 02/1-37-003419 od 03.03.2015. godine Unifarm d.o.o. Lukavac je kao zastupnik proizvođača Deva Holding A.S. i Laboratorios Atral direktno oštećen ukidanjem Odluke 02/1-37-3419/15 od 03.02.2015. godine.

Lijekovi pomenutih proizvođača a čiji je zastupnik Unifarm d.o.o. Lukavac Odlukom Vlade TK od 03.02.2015. godine su uvršteni na pozitivnu A listu:

- redni broj 30; pantoprazol 20 mg (Pandev 28x20 mg, Deva Holding A.S),
- redni broj 45; pantoprazol 40 mg (Pandev 14x40, Deva Holding A.S),
- redni broj 817; salmeterol/flutikazon 25+50 mcg (Respiro 25/50 mcg Deva Holding A.S.),
- redni broj 819; salmeterol/flutikazon 25+125 mcg (Respiro 25/125 mcg Deva Holding A.S.),
- redni broj 821; salmeterol/flutikazon 25+250 mcg (Respiro 25/125 mcg Deva Holding A.S.),
- te na B listu lijekova redni broj 35; cefeksim 100 mg/5 ml (Neocef 100 mg/5 ml Laboratorios Atral),

a Odlukom Vlade TK od 03.03.2015. godine skinuti su sa pozitivne liste lijekova TK.

Na osnovu navedenog, Podnosilac zahtjeva smatra da su Odlukom o pozitivnoj listi lijekova TK, br. 02/1-37-003469-2/15 od 03.03.2015. godine, koju je donijela Vlada TK, oštećeni građani TK zbog činjenice da predmetna odluka onemogućava konkurenciju za nabavku lijekova jer ograničava broj potencijalnih dobavljača, odnosno proizvođača lijekova te da se istom ograničava tržišna konkurencija u smislu člana 4. stav (1) tačke b) i c) Zakona.

Također, Podnosilac zahtjeva smatra da su ispunjeni uslovi iz člana 40. Zakona o konkurenciji, te predlaže da Konkurencijsko vijeće na temelju člana 42. stav (1) tačka e) odredi Privremenu mjeru kojom bi se stavio van snage član 2. stav (1) alineja 1 Odluke o Pozitivnoj listi lijekova br. 02/1-37-003419-2/15 od 03.03.2015. godine koju je donijela Vlada TK i da se do donošenja konačne odluke Konkurencijskog vijeća primjenjuje Odluka Vlade TK br. 02/1-37-3419/15 od 03.02.2015. godine.

Konkurencijsko vijeće je na osnovu navoda iz Zahtjeva i dostavljene dokumentacije, ocijenilo da povrede Zakona, na koje Podnosilac zahtjeva ukazuje, nije moguće utvrditi bez provođenja postupka, te je, u skladu sa članom 32. stav (2) Zakona, donijelo Zaključak o pokretanju postupka dana 10.09.2015. godine, akt broj: 02-26-3-014-6-II/15 (u daljem tekstu: Zaključak).

U skladu sa članom 33. Zakona, Konkurencijsko vijeće je Zahtjev i Zaključak dostavilo na odgovor Vladi TK, dana 14.09.2015. godine aktom broj: 02-26-3-014-11-II/15.

Vlada TK je tražila od Konkurencijskog vijeća produženje roka za dostavu odgovora na Zahtjev i Zaključak podneskom broj: 02-26-3-014-12-II/15 zaprimljenog dana 30.09.2015. godine, što je Konkurencijsko vijeće i odobrilo aktom broj: 02-26-3-014-13-II/15 dana 01.10.2015. godine te produžilo rok za dodatnih 30 dana.

Vlada TK je dostavila odgovor Konkurencijskom vijeću, dana 02.11.2015. godine podneskom zaprimljenim pod brojem: 02-26-3-014-15-II/15, te u bitnom navodi:

- da je Vlada TK, da bi spasila finansijski kolaps Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona u dijelu potrošnje lijekova primjenom neusklađene Odluke od 03.02.2015. godine,

donijela novu Odluku o Pozitivnoj listi lijekova Tuzlanskog kantona broj: 02/1-37-003419-2/15 od 03.03.2015. godine;

- da Odluka od 03.03.2015. godine, odnosno lista lijekova sa A liste i B liste je bila identičnog sadržaja i u 2014. godini i kao takva usklađena sa ranijim propisima i primjena te odluke nije proizvela prekoračenje finansijskih sredstava u vezi potrošnje lijekova u toj godini, jer je Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona u 2014. godini poslovao bez gubitka;
- da se ne radi o ni o kakvom skidanju lijekova Podnosioca zahtjeva u Odluci od 03.03.2015. godine i uvrštavanju lijekova drugih dobavljača, već o spriječavanju primjene Odluke od 03.02.2015. godine koja nije bila usklađena sa važećim propisima;
- da su neosnovani navodi Podnosioca zahtjeva da su članom 2. stav 1. alineja 1 Odluke o Pozitivnoj listi lijekova Tuzlanskog kantona broj: 02/1-37-003419-2/15 od 03.03.2015. godine prekršene odredbe člana 4. stav (1) tačke b) i c) Zakona o konkurenciji, odredbe člana 8. stav (3) Zakona o lijekovima Federacije BiH, te odredbe odgovarajućeg Pravilnika koji je donijelo Federalno ministarstvo zdravstva.

Na osnovu navedenog Vlada TK smatra da nema osnova da je stav 1. dispozitiva Odluke o Pozitivnoj listi lijekova Tuzlanskog kantona broj: 02/1-37-003419-2/15 od 03.03.2015. godine ništavan po sili Zakona i protivi se donošenju rješenja o privremenoj mjeri kojom se van snage stavlja član 2. stav 1. alineja 1. Odluke o Pozitivnoj listi lijekova Tuzlanskog kantona broj: 02/1-37-003419-2/15 od 03.03.2015. godine te da se do donošenja konačne odluke u ovom predmetu primjenjuje Odluka o Pozitivnoj listi lijekova Tuzlanskog kantona broj: 02/1-37-3419/15 od 03.02.2015. godine.

5. Usmena rasprava

Budući da se radi o postupku sa strankama sa suprotnim interesima, Konkurencijsko vijeće je zakazalo usmenu raspravu, u skladu sa članom 39. Zakona, dana 09.12.2015. godine (poziv dostavljen aktom broj: 02-26-3-014-16-II/15 i broj: 02-26-3-014-17-II/15 od dana 19.11.2015. godine).

Usmena rasprava održana je u sjedištu Konkurencijskog vijeća uz prisustvo advokata Kumrić Suada, punomoćenika privrednog subjekta Unifarm d.o.o. Lukavac, direktora privrednog subjekta Unifarm d.o.o. Lukavac Omić Sabita i punomoćenika Vlade TK Alihodžić Fatime, Smajić Miralema i Saračević Melike.

Punomoćnik Podnosioca zahtjeva izjasnio se da ostaje kod navoda iz Zahtjeva i u raspravi je u bitnom izjavio slijedeće:

- da je predmetnim Zahtjevom data detaljna geneza usvajanja Odluke o listi lijekova donijete od strane „tzv. Ekspertne Vlade“ od 03.02.2015. godine. Ta Odluka je donijeta u skladu sa propisanim procedurama, a na predmetnoj odluci je bilo uvršteno i pet lijekova Podnosioca zahtjeva na tzv. A listu, i jedan lijek na tzv. B listu. Zbog nezakonitog postupanja, prije svega Ministarstva zdravstva, a zatim i Vlade TK predmetna Odluka nikada nije zaživjela u praksi, jer je Odlukom nadležnog Ministarstva njena primjena obustavljena zbog navodnih tehničkih grešaka;
- da je nakon toga Vlada TK donijela novu Odluku o Pozitivnoj listi lijekova 03.03.2015. godine na način da šest lijekova Podnosioca zahtjeva budu skinuti sa A i B lista bez valjanog pravnog osnova. Istovremeno Vlada TK je predmetnom odlukom na predmetne liste uvrstila lijekove drugih dobavljača, iako Podnosilac zahtjeva u prethodnoj proceduri jeste ispunio sve uvjete za uvrštavanje tih lijekova na navedene liste;

- da u prilog ovoj tvrdnji Podnosilac zahtjeva je svojim pismenim podneskom od 09.10.2015. godine dostavio 88 materijalnih dokaza koji potvrđuju činjenicu da se podnosilac zahtjeva blagovremeno javio zahtjevu Ministarstva, platio odgovarajuću taksu, dostavio odgovarajuće certifikate i nalaze za lijekove sa kojima je konkurisao na liste lijekova, dostavio odgovarajuće izjave o obavezi obavještenja Vlade u slučaju povlačenja lijeka sa liste, dostavio odgovarajuće dokaze o obezbjeđenju tražene količine lijekova itd. Dakle može se nesporno zaključiti da je podnosilac u potpunosti postupio po procedurama koje je propisala dijelom Vlada TK, a dijelom su propisane odgovarajućim zakonskim i podzakonskim aktima;
- da je Podnosilac zahtjeva mišljenja da Odluka Vlade TK br 02-1-37-003419-2/15 od 03.03.2015. godine u smislu člana 4. stav (1) Zakona o konkurenciji ima karakter zabranjenog akta, jer isti sprječava, narušava i ograničava konkurenciju u snabdijevanju lijekovima na relevantnom tržištu a koji se odnosi na ograničavanje i kontrolu tržišta;
- da je u međuvremenu Vlada TK donijela dana 29.10.2015. godine novu Odluku o Pozitivnoj listi lijekova Tuzlanskog kantona, broj 02/1-37-23485/15 a odmah zatim donijela je Odluku o izmjeni Odluke o pozitivnoj listi lijekova 02/1-37-24641/15 od 05.11.2015. godine. Imajući u vidu ovu novu činjenicu, a u smislu odredbi člana 138. Zakona o upravnom postupku, koji zakon se u skladu sa članom 6. Zakona o konkurenciji primjenjuje u postupku pred Konkurencijskim Vijećem, mijenja dostavljeni Zahtjev, koji će dostaviti pismeno za Konkurencijsko Vijeće i suprotnu stranu. Također, ističe da je Vlada TK članom 5. Odluke od 29.10.2015. godine stavila van snage Odluku koja je pobijana Zahtjevom, te je na pozitivnu A listu uvrstila lijekove Podnosioca zahtjeva, koji su bili skinuti pobijanom odlukom, kako slijedi:
Salmeterol/flutikazon 25+50 mcg (Respiro 25/50 mcg Deva Holding A.S.);
Salmeterol/flutikazon 25+125 mcg (Respiro 25/125 mcg Deva Holdings A.S.)
Salmeterol/flutikazon 25+250 mcg (Respiro 25/250 mcg Deva Holding A.S.)
- da obzirom da Konkurencijsko Vijeće nije donijelo privremenu mjeru, taj prijedlog u ovom trenutku gubi smisao te Podnosilac zahtjeva odustaje od istog.

Punomoćnici Vlade TK izjasnili su se da u potpunosti ostaju kod odgovora na Zahtjev i u bitnom navode slijedeće:

- da Vlada TK nije skinula lijekove podnosioca Zahtjeva Unifarm d.o.o. Lukavac, koje i navodi Podnosilac zahtjeva, jer bi onda u tom slučaju Vlada TK donijela Odluku o izmjeni odluke kojom bi se brisali redni brojevi i nazivi lijekova a što nije učinjeno;
- da je Vlada TK nakon što se uočilo da se na pozitivnoj listi lijekova od 03.02.2015. godine nalazi mnogo veći broj lijekova u odnosu na Odluku o pozitivnoj listi lijekova TK iz 2014. godine nakon finansijske analize da će primjena odluke od 03.02.2015. godine dovesti do velikih finansijskih poteškoća a zasigurno do enormnog prekoračenja sredstava za program lijekova do kraja 2015. godine, moralo se hitno djelovati i pristupiti donošenju Odluke o pozitivnoj listi lijekova od 03.03.2015. godine a koja je istovjetna sa odlukom iz 2014. godine, a sve u korist osiguranih lica i čitavog zdravstvenog sistema Tuzlanskog Kantona;
- da primjena Odluke od 02.02.2015. godine koja je predviđala više 162 lijeka u odnosu na 2014. godinu dovelo bi zasigurno vrlo brzo do cjelokupne potrošnje programa za lijekove, a što bi se onda negativno odrazilo kako na građane koji imaju pravo na lijekove sa pozitivne liste i time se izazvalo nezadovoljstvo građana, jer bi time bili uskraćeni za jedno od osnovnih ljudskih prava, prava na liječenje, na čitav zdravstveni sistem Tuzlanskog kantona ustvari na finansiranje zdravstvenih ustanova, a sve na štetu građana Tuzlanskog kantona;

Na usmenenoj raspravi svaka strana je priložila pisano izjašnjenje i dodatnu dokumentaciju kojom potvrđuju svoje tvrdnje (Zapisnik 02-26-3-014-18-II/15 od dana 09.12.2015. godine).

6. Utvrđeno činjenično stanje i ocjena dokaza

Član 4. stav (1) Zakona propisuje da su zabranjeni sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja, izričiti i prešutni dogovori privrednih subjekata, kao i odluke i drugi akti privrednih subjekata koji za cilj i posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje i li narušavanje tržišne konkurencije na relevantnom tržištu, a koji se odnose na:

- a) direktno ili indirektno utvrđivanje kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovačkih uslova;
- b) ograničavanje i kontrolu proizvodnje, tržišta, tehničkog razvoja ili ulaganja;
- c) podjelu tržišta ili izvora snabdijevanja;
- d) primjenu različitih uslova za identične transakcije sa drugim privrednim subjektima, dovodeći ih u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju;
- e) zaključivanje takvih sporazuma kojima se druga strana uslovljava da prihvati dodatne obaveze koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u vezi sa predmetom sporazuma.

Odredbom člana 5. stav (5) Zakona o lijekovima Federacije Bosne i Hercegovine propisano je da se bliži postupak za izbor lijekova, postupak i način izrade listi lijekova u Federaciji, način stavljanja i skidanja lijekova s listi lijekova, obaveze ministarstva zdravstva, zavoda zdravstvenog osiguranja, te proizvođača i promotnika lijekova uvrštenih na liste lijekova, kao i korištenje lijekova utvrđuje propisima federalnog ministra.

Odredbom člana 8. označenog Zakona je dato pravo vladama kantona da mogu donositi „listu lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja kantona“, i u tu listu, obavezno ulaze i lijekovi koji su uvršteni na „federalnu listu“. Proširenje liste nije moguće, ukoliko kanton nije u mogućnosti da pokrije troškove pozitivne liste lijekova kantona koja se finansira na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Radi provedbe navedenog Zakona, Federalno ministarstvo zdravstva je donijelo Pravilnik o bližim kriterijumima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u Federaciji Bosne i Hercegovine, načinu stavljanja i skidanja lijekova sa listi lijekova, obavezama ministarstva zdravstva, zavoda zdravstvenog osiguranja, te proizvođača i promotnika lijekova uvrštenih u liste lijekova, kao i korištenje lijekova („Službene novine F BiH“, br. 45/13) (u daljem tekstu: Pravilnik).

Vlada TK je dana 12.08.2014. godine donijela Odluku o listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona („Službene novine TK“, br. 12/14) koja je objavljena 26.09.2014. godine.

U skladu sa ovom Odlukom ministarstvo zdravstva Tuzlanskog kantona je bilo obavezno pripremiti Pozitivnu listu lijekova Tuzlanskog kantona koju će donijeti Vlada Tuzlanskog kantona.

Dana 13.09.2014. godine je stupila na snagu Odluka o izmjeni i dopuni odluke o Listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine F BiH“, br. 74/14) kojom odlukom je izmijenjena tačka X odluke, koja je bila pravni osnov za donošenje Odluke o listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona („Službene novine TK“, br. 15/14).

Imajući u vidu odluke Vlade F BiH, koje su obavezujućeg karaktera za Vladu TK prilikom izrade pozitivnih listi, i Odluka o izmjenama i dopunama Pozitivne liste lijekova Tuzlanskog kantona je morala biti zamijenjena novom odlukom.

U skladu sa čl. 20. i 21. pomenutog Pravilnika, a u cilju sačinjavanja prijedloga Pozitivne liste lijekova Tuzlanskog kantona, ministarstvo zdravstva Tuzlanskog kantona je između ostalih i Podnosiocu zahtjeva uputilo pozive u mjesecu avgustu i novembru 2014. godine za podnošenje zahtjeva za stavljanje lijekova na Pozitivnu listu lijekova Tuzlanskog kantona.

Vlada TK je dana 03.02.2015. godine donijela odluku o Pozitivnoj listi lijekova TK, koja se trebala početi primjenjivati 23.02.2015. godine.

Lijekovi proizvođača a čiji je zastupnik Unifarm d.o.o. Lukavac su nakon provedenog postupka, Odlukom Vlade TK od 03.02.2015. godine uvršteni na pozitivnu

- A listu:
  - redni broj 30; pantoprazol 20 mg (Pandev 28x20 mg, Deva Holding A.S),
  - redni broj 45; pantoprazol 40 mg (Pandev 14x40, Deva Holding A.S),
  - redni broj 817; salmeterol/flutikazon 25+50 mcg (Respiro 25/50 mcg Deva Holding A.S.),
  - redni broj 819; salmeterol/flutikazon 25+125 mcg (Respiro 25/125 mcg Deva Holding A.S.),
  - redni broj 821; salmeterol/flutikazon 25+250 mcg (Respiro 25/125 mcg Deva Holding A.S.),
- B listu:
  - lijekova redni broj 35; cefeksim 100 mg/5 ml (Neocef 100 mg/5 ml Laboratorios Atral).

Pozitivnu listu, koja je usklađena sa federalnim propisima nova Vlada TK je na prvoj sjednici stavila van snage i donijela Odluku o pozitivnoj listi lijekova TK, br. 02/1-37-003419 od 03.03.2015. godine kojom je privredni subjekt Unifarm d.o.o. Lukavac kao zastupnik proizvođača Deva Holding A.S. i Laboratorios Atral direktno oštećen tako što su sa nove liste skinuti svi lijekovi Podnosioca zahtjeva a ostavljeni isti lijekovi drugih proizvođača.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo na osnovu izjave obje strane na usmenoj raspravi da je cijena navedenih lijekova podnosioca zahtjeva ista sa cijenom drugih proizvođača čiji su lijekovi uvršteni na listu. Prema tome, neosnovana je tvrdnja Vlade TK da se sužavanjem liste lijekova vrši ušteta koja je navedena kao razlog za skidanje lijekova Podnosioca zahtjeva sa Pozitivne liste, jer tim činom nije došlo do smanjenja lijekova nego proizvođača. To u praksi znači da se sredstva koja se izdvajaju po ovom osnovu odnose na lijek a ne na broj proizvođača istih generičkih vrijednosti lijekova.

Konkurencijsko vijeće je također ocjenilo da krajnji potrošači, u ovom slučaju pacijenti nemaju veću mogućnost izbora iste vrste lijekova za istu cijenu pa samim tim ne mogu ostvariti ni dobit.

Vlada TK članom 5. Odluke od 29.10.2015. godine stavila je van snage Odluku koja je pobijana Zahtjevom, te je na pozitivnu A listu uvrstila lijekove Podnosioca zahtjeva, koji su bili skinuti pobijanom odlukom, kako slijedi:

- Salmeterol/flutikazon 25+50 mcg (Respiro 25/50 mcg Deva Holding A.S.);
- Salmeterol/flutikazon 25+125 mcg (Respiro 25/125 mcg Deva Holdings A.S.)
- Salmeterol/flutikazon 25+250 mcg (Respiro 25/250 mcg Deva Holding A.S.)
- te na B listu lijekova redni broj 35; cefeksim 100 mg/5 ml (Neocef 100 mg/5 ml Laboratorios Atral).

Lijekovi koji ni ovim aktom nisu uvršteni su:

- pantoprazol 20 mg (Pandev 28x20 mg, Deva Holding A.S),
- pantoprazol 40 mg (Pandev 14x40, Deva Holding A.S).

U postupku koji je prethodio donošenju rješenja, Konkurencijsko vijeće je ocjenjivalo da li Odluke Vlade TK broj: 02/1-37-003419-2/15 od 03.03.2015. godine i 02/1-37-23485/15 od

29.10.2015. godine ograničavaju i kontrolišu tržište dovodeći pojedine privredne subjekte u nepovoljan položaj u odnosu na druge i da li se navedeni akt može smatrati zabranjenim sporazumom u smislu člana 4. stav (1) tačka b) Zakona.

Imajući u vidu činjenicu da je navedeni akt Vlade TK imao za posljedicu faktičko dejstvo i uticaj na tržište lijekova, Konkurencijsko vijeće smatra da se navedeni akt može smatrati kao zabranjeni sporazum iz člana 4. stav (1) tačka b) Zakona te da je Vlada TK svojim Odlukama broj: 02/1-37-003419-2/15 od 03.03.2015. godine i 02/1-37-23485/15 od 29.10.2015. godine izvršila ograničenje i kontrolu tržišta na tržištu uvrštavanja lijekova na pozitivnu listu lijekova koji se propisuju i izdaju osiguranim osobama na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona na području Tuzlanskog kantona.

Donošenjem takve Odluke Vlada TK je u smislu Zakona o konkurenciji spriječila, onemogućila, ograničila i narušila tržišnu konkurenciju na relevantnom tržištu, jer je izvršena podjela izvora snabdijevanja lijekovima, a pri tome su primjenjeni različiti kriteriji za identične lijekove proizvedene od različitih proizvođača, a ponuđeni od različitih dobavljača;

U skladu sa izloženim a na osnovu svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno kao i na osnovu rezultata cjelokupnog postupka, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je Vlada Tuzlanskog kantona donošenjem navedenih odluka spriječila, ograničila i narušila tržišnu konkurenciju na tržištu uvrštavanja lijekova na pozitivnu listu lijekova koji se propisuju i izdaju osiguranim osobama na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona na području Tuzlanskog kantona i to ograničavanjem i kontrolom tržišta, što predstavlja zabranjeni sporazum u smislu člana 4. stav (1) tačka b) Zakona pa je shodno tome odlučeno kao u dispozitivu ovog Rješenja.

U toku postupka Podnosilac zahtjeva nije uspio dokazati da je Vlada TK svojim aktima odnosno djelovanjem učinila zabranjeni sporazum iz člana 4. stav (1) Zakona koji se odnosi na a) direktno ili indirektno utvrđivanje kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovačkih uslova c) podjelu tržišta ili izvora snabdijevanja, d) primjenu različitih uslova za identične transakcije sa drugim privrednim subjektima, dovodeći ih u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju i e) zaključivanje takvih sporazuma kojima se druga strana uslovljava da prihvati dodatne obaveze koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u vezi sa predmetom sporazuma iz Zakona o konkurenciji te je shodno tome odlučeno kao u tački 4. dispozitiva ovog Rješenja.

7. Novčana kazna

U smislu člana 48. stav (1) tačka a) Zakona, novčanom kaznom u iznosu najviše do 10,0% (deset) vrijednosti ukupnog godišnjeg prihoda privrednog subjekta, iz godine koja je prethodila godini u kojoj je nastupila povreda zakona, kaznit će se privredni subjekt, ako sklopi zabranjeni sporazum ili na bilo koji drugi način sudjeluje u sporazumu kojim je narušena, ograničena ili spriječena tržišna konkurencija u smislu člana 4. Zakona.

Ukupni prihodi, primici i finansiranja Vlade TK dostavljeni Konkurencijskom vijeću dopisom zaprimljenim pod brojem: 02-26-3-014-21-II/14 dana 10.02.2016. godine za 2014. godinu su iznosili 422.243.164,12 KM.

Polazeći od nesporno utvrđene činjenice da je Vlada TK prekršila odredbe člana 4. stav (1) tačke b) Zakona, Konkurencijsko vijeće je izreklo novčanu kaznu u iznosu od 19.000,00 KM (devetnaest hiljada) što procentualno iznosi 0,0045% ukupnog prihoda u 2014. godini.

Konkurencijsko vijeće je prilikom izricanja visine novčane kazne Vladi TK, uzelo u obzir namjeru te dužinu trajanja povrede Zakona, kao i posljedice koje je ista imala na tržišnu konkurenciju na relevantnom tržištu, u smislu člana 52. Zakona.

U slučaju da se izrečena novčana kazna iz tačke 5. dispozitiva ovog Rješenja ne uplati u navedenom roku ista će se naplatiti prisilnim putem, u smislu člana 47. Zakona, uz obračunavanje zatezne kamate za vrijeme prekoračenja roka, prema važećim propisima Bosne i Hercegovine,

Na osnovu navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tačkama 5. dispozitiva ovog Rješenja.

8. Troškovi postupka

Podnosilac zahtjeva je podnio dana 28.12.2015. godine, zahtjev za naknadu troškova postupka (podnesak broj:02-26-3-014-19-II/15) koji se sastoji od slijedećih troškova: 1) Prijava protiv Vlade Tuzlanskog kantona od 08.04.2015. godine - 835,00 KM; 2) Pristup usmenoj raspravi od 09.12.2015. godine – 826,00 KM; 4) administrativna taksa na zahtjev – 1000 KM što sa uračunatim PDV-om iznosi 2.661,00 KM.

Članom 108. stav 1) Zakona o upravnom postupku je propisano da u rješenju kojim se postupak završava organ koji donosi rješenje određuje ko snosi troškove postupka, njihov iznos i kome se i u kom roku imaju isplatiti, a članom 105. stav 2) istog Zakona je propisano da kada u postupku učestvuju dvije ili više strana sa suprotnim interesom, strana koja je izazvala postupak, a na čiju štetu je postupak okončan, dužna je protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su nastali u postupku.

Konkurencijsko vijeće je Podnosiocu zahtjeva priznalo samo troškove zastupanja koji su bili nužni i opravdani u ovom postupku, pa je u skladu sa tarifnim brojem 18. i 33. Tarife o nagradama i naknadama troškova za rad advokata u Federaciji BiH, utvrdilo i priznalo slijedeće troškove za rad advokata privrednog subjekta Unifarm d.o.o. Lukavac: 1) za podnošenje prijave protiv Vlade TK od dana 08.04.2015. godine u iznosu od 240,00 KM, 2) za pristup na usmenu raspravu dana 09.12.2015. godine u iznosu od 300,00 KM, što ukupno sa uračunatim PDV-om iznosi 631,80 KM. Također, su priznati i troškovi plaćene administrativne takse u iznosu od 1.000,00 KM, te priznati troškovi iznose ukupno 1.631,80 KM.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 6. dispozitiva.

10. Pouka o pravnom lijeku

Ovo Rješenje je konačno i protiv istog nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno, objave ovog Rješenja.

Predsjednica

mr. Arijana Regoda-Dražić